

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ

Διδακτική

Μεθοδολογία

Διαχείριση τάξης - Μαθησιακό κλίμα

Ειρήνη Τζοβλά

Ακαδημαϊκό έτος 2021-22

Πρακτικές οδηγίες για ένα επιτυχημένο μάθημα

Πρόκληση του ενδιαφέροντος του μαθητών

- Φωτόδεντρο **εκπαιδευτικά βίντεο**
<http://photodentro.edu.gr/video/ped-search?locale=el>
- **Φωτογραφικό υλικό** – Συζήτηση
- **Δραστηριότητα** με κομμάτια από το μάθημα – Ομαδική επεξεργασία
- Παρουσίαση **ιστορίας** σχετικής με το μάθημα

Μεταφορά γνώσης

Δασκαλοκεντρικό μοντέλο

Διάλεξη

Εκπαιδευτικός ειδικός – Αυθεντία

Μαθητές «άδεια δοχεία»

Μετωπική διδασκαλία

Παθητικός ρόλος μαθητή

Χαρακτηριστικά αποτελεσματικής διδασκαλίας

Αλληλεπίδραση
μαθητή –
εκπαιδευτικό
ύ/μαθητή –
μαθητή

Αμφίδρομη
επικοινωνία

Ενεργητική
μάθηση

Θετικό
μαθησιακό
κλίμα

Ενεργητική μάθηση

Οι μαθητές να:

- αναλάβουν την ευθύνη της μάθησης
- αναλύουν-αξιολογούν-εφαρμόζουν-συνθέτουν
- βρουν επιχειρήματα
- υποστηρίξουν ισχυρισμούς με αποδείξεις
- οργανώσουν πληροφορίες
- ορίσουν-επιλύσουν ένα πρόβλημα

Δεν χρειάζεται να είναι ενεργητική κάθε στιγμή της διδασκαλίας (Brame, 2020)

Όταν κλείνουμε την πόρτα της τάξης

Σταθερό
περιβάλλον

Ρουτίνες μάθησης

Κανόνες

«Μαθαίνουμε»
να ζούμε με
άλλους

Βιώνουμε
συναισθήματα

Μοίρασμα
εμπειριών

Διαφοροποιημένη διδασκαλία (1)

Αναδόμηση και προσαρμογή ενός ή περισσότερων στοιχείων του Α.Π (σκοπός, στόχοι, διαδικασίες, περιεχόμενο, αξιολόγηση) στη βάση ενός ή περισσότερων στοιχείων του μαθητή

Οι εκπαιδευτικοί διατηρούν υψηλές προσδοκίες για όλους τους μαθητές και σχεδιάζουν τρόπους να ικανοποιήσουν αυτές τις προσδοκίες

Διαφοροποιούν τα μαθήματα με τρόπο που όλοι οι μαθητές με διαφορετικά επίπεδα ετοιμότητας να ανταποκριθούν θετικά σε όσα το Α.Π ορίζει

Αφορά όχι μόνο μαθητές με χαμηλή επίδοση και μαθησιακές δυσκολίες αλλά και τους ταλαντούχους μαθητές

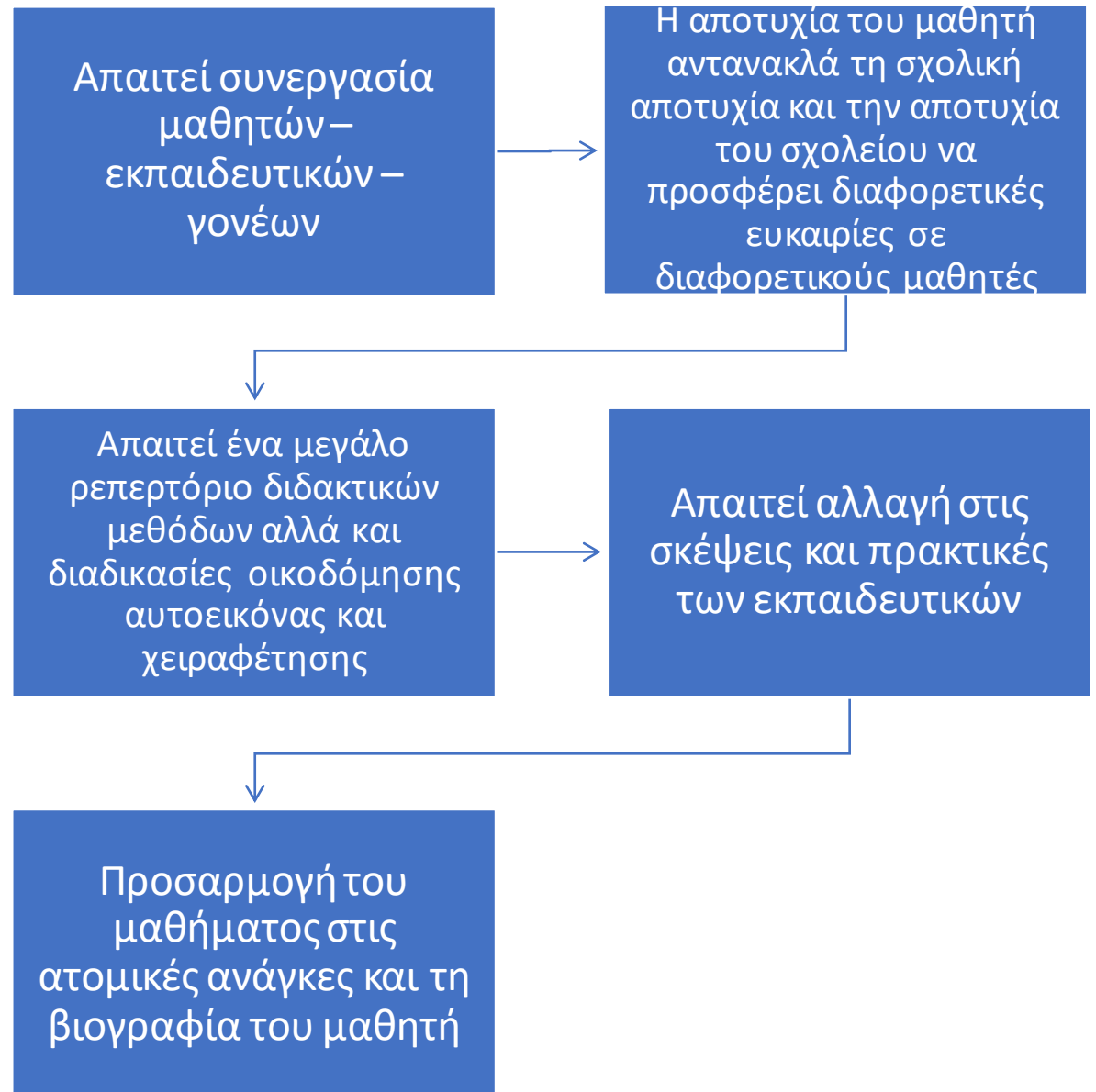

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα

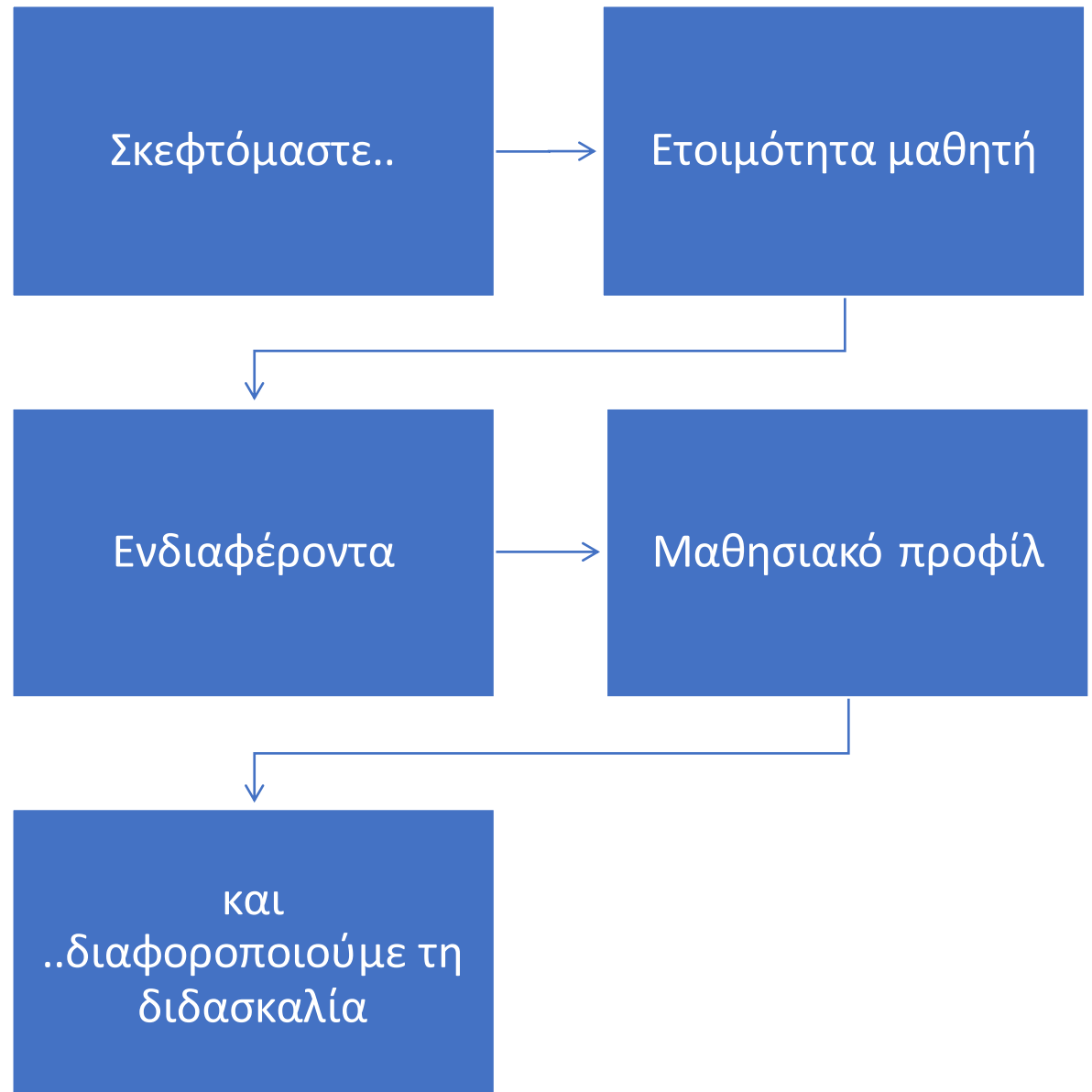
Όλοι είναι διάνοιες. Αλλά αν κρίνεις ένα ψάρι από την ικανότητά του να σκαρφαλώσει ένα δέντρο, θα περάσει την υπόλοιπη ζωή του πιστεύοντας ότι είναι ηλίθιο.

Διαφοροποιημένη διδασκαλία (2)

Διαφοροποιημένη η διδασκαλία (3)

Η σημασία του μαθησιακού κλίματος στην εκπαιδευτική διαδικασία

Μαθησιακό κλίμα

Τι και πώς;

Μαθησιακό κλίμα

Αφορά στην ατμόσφαιρα φιλική, συνεργατική, τυπική, εχθρική που επικρατεί σε μια τάξη και περιλαμβάνει όλους τους εμπλεκόμενους (Πασιαρδή, 2001)

Επηρεάζει περισσότερο τις επιδόσεις των μαθητών και τη μάθηση από ότι ο δείκτης ευφυΐας (Μπαμπάλης, 2012) αλλά και την παραγωγικότητα των εκπαιδευτικών (Pong et al., 2004)

Μαθησιακό κλίμα - Διαστάσεις

- Φυσικό περιβάλλον μάθησης
- Κοινωνικό περιβάλλον μάθησης

(Τριλιανός, 2003)

Φυσικό περιβάλλον μάθησης

Διαμόρφωση χώρου (ευνοεί αλληλεπίδραση), σχήμα αίθουσας

Φωτεινότητα, θέρμανση, αερισμός, θόρυβος, ακουστική, κτλ

Εξοπλισμός με παιδαγωγικά υλικά και μέσα/Ηλεκτρονική υποδομή/Διαθέσιμος χρόνος

Οικονομικοί πόροι

Ανθρωπογεωγραφία τάξης

Κοινωνικό περιβάλλον της μάθησης

Παράγοντες που επηρεάζουν το μαθησιακό κλίμα

Εκπαιδευτικός

Μαθητές και οι μεταξύ τους σχέσεις

Δυναμική της ομάδας

Μέθοδοι διδασκαλίας

Εκπαιδευτικές τεχνικές

Επίδραση του μαθησιακού κλίματος στην εκπαιδευτική διαδικασία

Θετικό μαθησιακό κλίμα

Αποτελεσματική μάθηση

Ανάπτυξη κοινωνικοσυναισθηματικών σχέσεων

Κίνητρα για μάθηση

Μαθησιακές επιδόσεις

Λιγότερα προβλήματα στη μάθηση, συμπεριφορά

Οφέλη

Εκπαιδευτικοί: Βελτιώνουν την ποιότητα της διδασκαλίας

Μαθητές: αποδέχονται τη διαδικασία της μάθησης

Επίδραση του μαθησιακού κλίματος στην εκπαιδευτική διαδικασία

Αρνητικό μαθησιακό κλίμα

Ψυχρή και εχθρική ατμόσφαιρα

Αντιπαράθεση με εκπαιδευτικούς,
εκπαιδευτική διαδικασία και σχολείο

Επιδείνωση μαθησιακών προβλημάτων
και προβλημάτων συμπεριφοράς

Μελέτη περίπτωσης

Μαθητής τάξης Γυμνασίου απουσιάζει συχνά από το μάθημα της Βιολογίας, ενώ στα υπόλοιπα μαθήματα η φοίτησή του είναι κανονική. Ως αιτία της απουσίας του αναφέρει προβλήματα υγείας. Σε επικοινωνία του εκπαιδευτικού με τους γονείς για τους λόγους της απουσίας του μαθητή εκείνοι αναφέρουν ότι το παιδί είναι υγιές

Συζητήστε για τις πιθανές αιτίες αυτής της συμπεριφοράς

Συμβουλές για καλή/αποτελεσματική διαχείριση

- Ορίστε όσο το δυνατό λιγότερους κανόνες
- Φροντίστε ώστε οι κανόνες να είναι ξεκάθαροι σε όλους
- Επιβάλλετε τους κανόνες σε όλους
- Μην ευνοείτε κανέναν

Συμβουλές για αντιμετώπιση της επιθετικότητας στην τάξη

1. Σταματήστε το πρόβλημα πριν ξεκινήσει
2. Δώστε μηνύματα που σηματοδοτούν την παρέμβαση
3. Αποφύγετε το τελετουργικό της προστριβής
4. Προσέξτε τις κρυφές επιδράσεις
5. Αναγνωρίστε τη δική σας επιθετικότητα
6. Αξιολογήστε τις διαδικασίες της τάξης

Αναρωτηθείτε..

- Μήπως η διάταξη της αίθουσας δημιουργεί κάποιο πρόβλημα;
- Είναι σαφείς οι κανόνες και οι διαδικασίες;
- Διαχειρίζεστε προσεχτικά την εργασία των μαθητών;
- Είστε ικανοποιημένος με τις επιπτώσεις της κατάλληλης και ακατάλληλης συμπεριφοράς;
- Μπορείτε να διακρίνετε την κακή συμπεριφορά στα πρώτα της στάδια;
- Είναι αποτελεσματική η διδασκαλία σας;

Μη δημιουργείτε προβλήματα μόνοι σας

- Είστε άδικοι;
- Είστε συνεπείς;
- Είστε βαρετοί;
- Έχετε εδραιώσει μια ρουτίνα;
- Γνωρίζετε το διδακτικό σας αντικείμενο;
- Μπορείτε να ελέγξετε τα νεύρα σας;
- Έχετε σκεφτεί πώς θα μπορούσατε να αντιδράσετε καλύτερα;

Δύο video για προβληματισμό και συζήτηση

<https://www.youtube.com/watch?v=CilcptKYNh4>

Αφού παρακολουθήσουμε το πιο πάνω video, προβληματιζόμαστε και καταθέτουμε τις εκτιμήσεις μας για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που έχει κάθε στυλ διαχείρισης τάξης που αναφέρεται.

https://www.youtube.com/watch?v=z_XR6dy69f4 (αρχή έως 2:05)

Αφού παρακολουθήσουμε το πιο πάνω video, προβληματιζόμαστε και καταθέτουμε τις απόψεις μας για το πόσο αποτελεσματικές θεωρούμε τις συμβουλές που αναφέρονται για τον ρόλο του εκπαιδευτικού στη διαχείριση της τάξης.

Μελέτη περίπτωσης

Κατά τη φετινή σχολική χρονιά διδάσκετε σε ένα τμήμα το οποίο παρουσιάζει δυσκολίες στη διαχείρισή του. Οι μαθητές είναι απείθαρχοι, συχνά αυθαδιάζουν και υπάρχουν διαπροσωπικές συγκρούσεις μεταξύ τους. Ποιες στρατηγικές και τεχνικές θα αξιοποιήσετε, προκειμένου να μπορέσετε να διαχειριστείτε την τάξη αυτή;

(Εργασία σε ομάδες)

Η σημασία του μαθησιακού κλίματος στην εκπαιδευτική διαδικασία

Το μαθησιακό κλίμα μοιάζει με τον αέρα που αναπνέουμε: δεν του δίνουμε σημασία μέχρι που υπάρχει κάποιο πρόβλημα με αυτό
(Freiberg, 2005)

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας και τη συμμετοχή σας!

Ειρήνη Τζοβλά